

Изм. № RD 494 от 20.05.2021 г.

ДО
Г-Н ИВАН ДИМИТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
ул. „Гурко“ №6,
гр. София 1000

Относно: Обществено обсъждане на проект на Решение за приемане на Правила за използване на радиочестотния спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги.

В мотивите на Проектът на Решение за приемане на Правила за използване на радиочестотния спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги (Правилата/Проектът) е уточнено, че е разработен във връзка с разпоредбите на чл. 30, т. 8 и чл. 66а от Закона за електронните съобщения.

КРС е посочила, че в Проекта са включени разпоредбите на *Техническите изисквания за работа на наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги*, които се отменят с настоящия проект на Решение. В допълнение са въведени разпоредби, свързани с актуализиране на съответните технически условия, приложими за радиочестотните ленти 1920-1980 MHz и 2110-2170 MHz, като са направени и редакционни изменения, с оглед прецизиране на текстовете, свързани с действащата нормативна уредба.

Като цяло Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/Комисията) се е придържала към законовите разпоредби и международните актове, които се въвеждат, но считаме че текстовете биха могли да допълнително да се прецизират и да се въведат допълнителни предвид факта, че през последните години в световен мащаб се наблюдава появата на все повече приложения, за ползването на които е необходимо осигуряване на мобилен широколентов достъп до Интернет.

В тази връзка с цел действително осигуряване на ефективно ползване на радиочестотния спектър, създаване на условия за развитие на конкурентен съобщителен сектор, увеличаване на социалните и икономическите ползи, произтичащи от ползването на честотния ресурс, спазване на принципа на технологична неутралност и съобразяване с националните специфики при използване и бъдещо разпределение на спектър, предлагаме на Вашето внимание и молим да приемете становището на Теленор.

Приложение: Съгласно текста

С уважение,

Milena Boyanova Telbizova

Digitally signed by Milena Boyanova
Telbizova
Date: 2021.05.20 14:17:26 +03'00'

Милена Телбизова

Пълномощник на

Изпълнителния директор на „Теленор България“ ЕАД

Становище на „Теленор България“ ЕАД Обществено обсъждане на проект на Решение за приемане на Правила за използване на радиочестотния спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги

Принципна редакционна бележка

Предлагаме в текстовете, с които се препраща към изпълнение на други подзаконовни актове да се изписва и броя на държавен вестник, в който същите са обнародвани.

Мотиви:

Съгласно разпоредбата на чл. 40, ал. 2, т.2 от Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове, когато се препраща към разпоредба на друг нормативен акт, когато той не е закон или кодекс, както в случая, при препращането се обозначава наименованието на акта, а при първото препращане - и съответният брой на Държавен вестник, където актът е обнародван. Държавен вестник се сочи със съкращение "ДВ"

Предложения по конкретните текстове

1. Предложения по чл. 6.

1.1. Предложение по чл. 6, ал. 3

Предлагаме да се запази съществуващата редакция на чл. 7, ал. 3 от Техническите изисквания за работа на наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги, както следва:

„(3) В случай че електромагнитните излъчвания, вследствие експлоатацията на електронните съобщителни устройства, превишат определените в съответните стандарти гранични стойности, предприятията се задължават да ги приведат в съответствие възможно най-бързо или ако това е невъзможно, да спрат използването на засегнатите устройства.“

Мотиви

В мотивите за приемане на Правилата КРС е посочила, че са включени разпоредбите на Техническите изисквания за работа на наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги, които се отменят с настоящия Проект. Считаме че не са налице промени в Закона за електронните съобщения или подзаконовите актове, към които се реферира в Правилата, които да налагат промяна на формулировката на нормативния акт.

Не са налице и мотиви, които да водят да необходимостта от неговата промяна, свързана с установени от регулатора практически проблеми при прилагане на разпоредбата.

На мнение сме, че съществуващата редакция носи достатъчни гаранции за своевременното предприемане на действия, от страна на съответно предприятие, по привеждане на съоръжението в необходимите граници, без това да води до прекъсване на предоставянето на електронни съобщения.

1.2. Предложение по чл. 6, ал. 5.

Предлагаме да се предвиди процедура, която да се следва, когато е констатирано превишаване на граничните стойности на електромагнитните излъчвания, като в резултат от работата повече от две устройства. Предлагаме следната редакция на чл. 6, ал. 5 и нови ал. 6 и 7:

„(5) В случай че превишаването на гранични стойности на електромагнитните излъчвания е в резултат от работата на две или повече устройства, разположени в непосредствена близост едно до друго и при работата само на едното от тях не се наблюдава превишаване на граничните стойности, то предприятията е необходимо да се опитат да договорят мерките, при които не се превишават граничните стойности на електромагнитните излъчвания. В случай на невъзможност да бъде постигнато съгласие, въпросът се отнася до Комисията.

(6) В случаите на сезиране по ал. 5 Комисията извършва проверка, след което и при необходимост дава съответните препоръки.

(7) В случай на смущения в работата на електронните съобщителни мрежи се прилага редът, предвиден в общите условия на съответния мрежов оператор по чл. 15, ал. 2 от Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура.“

Мотиви:

Независимо от факта, че разпоредбата възпроизвежда текста на чл. 7, ал. 5 от Техническите изисквания за работа на наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги, предлагам същата да се прецизира, тъй като и настоящата редакция не е достатъчно прецизна, когато се касае за ситуация, в която е констатирано превишаване на граничните стойности на електромагнитните излъчвания, като резултат от работата повече от две устройства, тъй като липсва процедура която да преодолява посочения проблем. Текстът дава решение само, ако устройствата са две.

На следващо място, в чл. 21 от Проекта на Правила за използване на радиочестотния спектър след регистрация е предвидено, че предприятията е необходимо да се опитат да договорят мерките, елиминиращи смущенията, помежду си като осигурят такива условия, при които не се превишават граничните стойности на електромагнитните излъчвания. В случай на невъзможност да бъде постигнато съгласие, въпросът може да бъде отнесен до Комисията.

Този текст би могъл да бъде използван като добра основа за разписване на по-детайлна процедура.

В допълнение предложената редакция на нова ал. 6 отчита възможността при необходимост КРС да даде съответните препоръки, отчитайки законовите правомощия на органите на държавния здравен контрол, по-специално на регионалните здравни инспекции на основание чл. 15, ал. 1, т. 1, чл. 19, ал. 2 и чл. 38, ал. 1 от Закона за здравето.

Новата алинея ал. 7 е предложена с цел съответствие на Правилата, като подзаконов акт с по-горестоящия такъв акт - ЗЕСМФИ. Съгласно чл. 15, ал. 2 от ЗЕСМФИ, *мрежовите оператори предоставят достъп до и/или съвместно ползване на физическата си инфраструктура с писмен договор при предварително оповестени на интернет страницата си прозрачни, пропорционални и справедливи общи условия. Задължителен минимален реквизит на общите условия по ЗЕСМФИ са и техническите условия и ред за даване на указания при констатирано техническо несъответствие на електронните съобщителни мрежи, разположени въз основа на предоставено право на достъп до и/или за съвместно ползване* (чл. 15, ал. 3, т. 1, б. „е“ от закона).

В този смисъл, законодателят изрично е предвидил, че в разглежданите случаи се прилага редът, предвиден в общите условия на съответния мрежов оператор по ЗЕСМФИ, по-конкретно прилага се редът за даване на указания при констатирано техническо несъответствие, който самият мрежов оператор е предвидил въз основа и в изпълнение на закона в общите си условия по ЗЕСМФИ.

3. Предложение по Приложение № 9 към чл. 3

3.1. По т. 3 Радиочестотна лента, в графа „Описание“ от таблицата предлагаме следната редакция:

„24.250 - 27.500“

3.2. По т. 15 Забележка, в графа „Описание“ предлагаме следната редакция:

„Предприятия, които имат право да използват радиочестотни ленти в обхват 24.250 - 27.500 GHz при условията на допустимите технически характеристики и параметри, приложими за електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба, с оглед осигуряване на несмуцавана работа на радио-съоръженията, въведени в мрежите, могат да използват, предоставения им спектър и при условията на Правилата“

Мотиви:

Както имахме възможност на посочим в становището си по обществените консултации, проведени от КРС за перспективите и условията за ползване на свободния ресурс в радиочестотен обхват 26 MHz във връзка с големия брой съществуващи мрежи от неподвижна

радиослужба в лента 24.5 – 26.5 GHz в повечето СЕРТ държави, Комитета по електронни комуникации (ЕСС) е одобрил Доклад 303 „Ръководство за администрациите за съвместна работа на 5G и радиорелейни линии в обхват 26 GHz“ (Доклада). Този доклад е предназначен да подпомогне администрациите в процеса на вземане на решения на национално равнище за въвеждането на 5G системи в обхват 26 GHz.

Както е посочено в Доклада споделено честотно разполагане между 5G системи и мрежи от неподвижна радиослужба ще останат възможни въз основа на координационен подход, но ще зависят от националните условия.

Към настоящия момент, действащите електронни съобщителни мрежи в обхват 26 GHz се използват от предприятия, които имат потенциал и биха изграждали и 5G системи и би могъл да се използва по-гъвкав и лесно приложим модел на **вътрешна координация по отношение на използване на спектъра за конкретни мрежи, съответно предлагани чрез тях услуги, от самото предприятие**. Подобен подход ще позволи по-ефективно използване на спектъра в обхват 26 GHz без да е необходимо да се осъществява миграция на съществуващите мрежи към други обхвати, тъй като обхватът би могъл да се използва достатъчно ефективно за изграждане на повече от един вид мрежи. В конкретния сценарий ще се приложи механизма на **пространствено разделяне (frequency sharing, division in space)**, което позволява ефективното използване на национален принцип, в случаите, когато спектъра се използва от едно и също предприятие. В този случай, конкретното предприятие, на което е предоставен спектъра ще извършва разделянето, така че работа на отделните мрежи да е несмущавана, още повече че това е изцяло в негов интерес.

Предвид изложеното предлагаме в Проекта да се включи целия, наличен спектъра в обхват 26 GHz, като се предвиди възможност същият да бъде използван от предприятията съгласно тяхната необходимост. Предвид факта, че подобно ползване ще бъде разрешено само в рамките на съответната мрежа на предприятието, същото ще бъде заинтересовано да проектира и експлоатира мрежата и съоръженията в нея така, че да не смущава собствената си дейност.

В таблицата, отразяваща Резултатите от проведените обществени консултации относно перспективите и условията за ползване на свободния ресурс в радиочестотен обхват 26 GHz (24.25 – 27.5 GHz) Комисията е посочила, че има „*намерение, през 2022 г., да създаде работна група, в която да участват представители на заинтересованите страни. В рамките на работната група да се направи анализ: на възможността за прилагане на различните механизми за споделено използване на обхват 26 GHz като пространствено разделяне, разделяне по честота или комбинирани механизми; на необходимостта от изменение на Техническите изисквания и Тарифата; на необходимостта от продължаване на експлоатацията на фиксираните мрежи, в това число и на необходимостта от преодоляване на текущата фрагментация при разпределението на спектъра в обхват 26 GHz и освобождаването му изцяло за 5G мрежи*“

Считаме че предвид факта, че КРС е приела настоящия Проект работата на посочената работна група следва да започне работа своевременно, още повече, както е известно на КРС разрешението, въз основа на което Теленор осъществява своята дейност в обхвата 26 GHz,

изтича в самото начало на 2022 г., а дружеството е заявило недвусмисленото си намерение относно необходимостта от продължаване на неговото действие и в бъдеще.

За да се осигури изцяло технологичната неутралност на спектъра в 26 GHz и възможност за хомогенност при образуване на годишната такса за ползване на ограничен ресурс, независимо от използваната технология, включително мрежи от неподвижна радиослужба и наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги би следвало своевременно да се извърши и промяна в начина на ползване на спектъра в радиочестотни ленти 24,91 – 25,45/25,92 – 26,5 GHz и 24,549 – 24,885/25,557 – 25,893 GHz чрез приемане на Правила за работа на електронните съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях. Промяната ще осигури възможност за предприятия, които имат право да използват радиочестотни ленти в обхват 24,91 – 25,45/25,92 – 26,5 GHz и 24,549 – 24,885/25,557 – 25,893 GHz да ги използват технологично неутрално – за P2P и/или FWA при условията на допустимите технически характеристики и параметри, приложими за съответната електронна съобщителна мрежа от неподвижна радиослужба. Считаме, че това ще е напълно възможно по изложените по-горе съображения и най-вече поради факта, че става дума за радио-съоръженията, въведени в мрежите на едно и също предприятие. В допълнение в Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения, би следвало начина на образуване на годишната такса да е един и същ, а именно по чл. 7, ал. 1, т.5.

На следващо място, с оглед изменението и допълнението на Национален план за разпределение на радиочестотния спектър обнародвано в ДВ., бр. 33 от 20.04.2021 г. обхват 27.000-27.500 MHz вече е предвиден и за граждански нужди. Резултатите от проведените обществени консултации относно перспективите и условията за ползване на свободния ресурс в радиочестотен обхват 26 GHz (24.25 – 27.5 GHz) показват интерес от страна на някои предприятия за ползване на непрекъснат блок от повече от 200 MHz. Включването на целия наличен спектър в Правилата ще позволи удовлетворяване на интересите на всички страни. В този смисъл вече не са налице правни пречки обхват 27.000-27.500 MHz да бъде обхванат от приложното поле на Проекта, в противен случай същият независимо, че е предвиден за ползване за граждански нужди в Национален план за разпределение на радиочестотния спектър няма да може да се използва, поради липса на разписани правила.